

Finansutskottets betänkande**1978/79: 45**

med anledning av i propositionerna 1978/79: 125 och 1978/79: 150 gjorda framställningar om anslag på tilläggsbudget III till statsbudgeten för budgetåret 1978/79 till avskrivning av oreglerade kapitalmedelsförluster m. m.

UTGIFTER FÖR STATENS KAPITALFONDER

Avskrivning av oreglerade kapitalmedelsförluster. Regeringen har i propositionen 1978/79: 125 bilaga 15 (budgetdepartementet) föreslagit riksdagen att

1. bemyndiga regeringen att besluta om nedsättning av statens järnvägars kapital i enlighet med vad som i propositionen anförts,

2. till Avskrivning av oreglerade kapitalmedelsförluster på tilläggsbudget III till statsbudgeten för budgetåret 1978/79 anvisa ett anslag av 250 000 000 kr.

I propositionen 1977/78: 150 med förslag till slutlig reglering av statsbudgeten för budgetåret 1979/80, m. m. (kompletteringspropositionen) har regeringen såvitt nu är i fråga föreslagit riksdagen att utöver vad som föreslås i propositionen 1978/79: 125 till Avskrivning av oreglerade kapitalmedelsförluster på tilläggsbudget III till statsbudgeten för budgetåret 1978/79 anvisa ett anslag av 400 000 000 kr.

Utskottet har inhämtat yttrande från trafikutskottet. Yttrandet (TU 1978/79: 1 y) återfinns som *bilaga* till detta betänkande.

Propositionerna

Behållningen på fonden för oreglerade kapitalmedelsförluster utgjorde den 30 juni 1978 drygt 663 milj. kr.

I *propositionen 125* redovisas vissa avskrivningsbehov som uppkommit därefter om tillsammans ca 424 milj. kr. Summan avser eftersatta avskrivningar på statens järnvägars fond (259,3 milj. kr.), oavskrivna värden på Göteborg-Torslanda flygplats (ca 9 milj. kr.), lån till LKAB för projektering av Rånstadsverket (5 milj. kr.) samt aktier i AB Pripps Bryggerier (150,6 milj. kr.).

Föredraganden hänvisar vidare till att SJ under innevarande budgetår inte kommer att uppnå full kostnadstäckning i sin verksamhet, vilket tidigare meddelats i propositionen 1978/79: 99 om en ny trafikpolitik. Detta anges bl. a. bero på konjunkturutvecklingen. Hur stor bristen blir beror enligt föredraganden på hur kostnader och trafik efterfrågan utvecklas fram till budgetårets slut.

För att det inte skall uppstå underskott i resultaträkningen för statens järnvägar för budgetåret 1978/79 har regeringen för avsikt att medge att SJ får minska avskrivningarna med det belopp som kan behövas. Med minskade avskrivningar ökar det förräntningspliktiga kapitalet. För att kompensera SJ för detta har i prop. 1978/79: 99 angetts att det statskapital som SJ skall förränta i förekommande fall får skrivas ned med det belopp med vilket avskrivningarna minskas för budgetåret 1978/79. Nedskrivningen föreslås ske per den 1 juli 1979 genom anlitande av fonden för oreglerade kapitalmedelsförluster.

En viss reserv är enligt föredraganden nödvändig för att täcka kommande avskrivningsbehov. Därför förordas att 250 milj. kr. tillförs fonden.

I *propositionen 150* hänvisas till riksdagens beslut våren 1978 (prop. 1977/78: 180, NU 1977/78: 74, rskr 1977/78: 360) att under fonden för låneunderstöd anvisa ett lån om 400 milj. kr. med villkorlig återbetalningsskyldighet till Norrlands Skogsägares Cellulosa AB (NCB). Lånet har sedermera ställts till företagets förfogande. I *propositionen 1978/79: 207* föreslår regeringen riksdagen åtgärder i syfte att uppnå en finansiell rekonstruktion av såväl NCB som Södra Skogsägarna AB. Förslagen innebär bl. a. att staten förvärvar aktier i de båda företagen. Enligt överenskommelsen skall staten även efterge sin fordran på NCB jämte upplupen ränta enligt det nämnda villkorlånet. Föredraganden framhåller att om riksdagen godtar att lånet efterges medför det att den i riksbokföringen upptagna tillgångsposten inte motsvaras av någon reell tillgång. Till följd härav bör tillgångsposten skrivas av mot fonden för oreglerade kapitalmedelsförluster. Då behållningen på fonden inte beräknas räcka till för en sådan avskrivning förordas att ytterligare 400 milj. kr. tillförs fonden.

Utskottet

Trafikutskottet har i yttrandet TU 1978/79: 1 y tillstyrkt att nedsättning sker av statens järnvägars kapital i enlighet med vad som förordas i *propositionen 125*.

Näringsutskottet har i betänkandet NU 1978/79: 61 tillstyrkt att lånet med villkorlig återbetalningsskyldighet till Norrlands Skogsägares Cellulosa AB efterges.

Mot bakgrund härav förordar finansutskottet att sammanlagt 650 milj. kr. anvisas för avskrivning av oreglerade kapitalmedelsförluster.

Utskottet hemställer

1. att riksdagen bemyndigar regeringen att besluta om nedsättning av statens järnvägars kapital i enlighet med vad som anförs i *propositionen 1978/79: 125 bilaga 15*,

2. att riksdagen till *Avskrivning av oreglerade kapitalmedelsförluster* på tilläggsbudget III till statsbudgeten för budgetåret 1978/79 anvisar ett anslag av 650 000 000 kr.

Utskottet hemställer att ärendet avgörs efter endast en bordläggning.

Stockholm den 5 juni 1979

På finansutskottets vägnar
BJÖRN MOLIN

Närvarande: Björn Molin (fp), Nils Åsling (c), Knut Johansson (s), Torsten Gustafsson (c), Paul Jansson (s), Arne Pettersson (s), Anton Fågelsbo (c), Arne Gadd (s), Knut Wachtmeister (m), Per-Axel Nilsson (s), Rolf Rämgård (c), Anita Gradin (s), Rune Rydén (m), Holger Bergqvist (fp) och Karin Flodström (s).

Trafikutskottets yttrande

1978/79: 1 y

över propositionen 1978/79: 125 med förslag om tilläggsbudget III till statsbudgeten för budgetåret 1978/79 såvitt avser viss avskrivning av oreglerade kapitalmedelsförluster

Till finansutskottet

Finansutskottet har den 24 april 1979 beslutat inhämta yttrande från trafikutskottet över den till propositionen 1978/79: 125 — med förslag om tilläggsbudget III till statsbudgeten för budgetåret 1978/79 — fogade bilagan 15. Trafikutskottet får med anledning härav anföra följande.

I propositionen berörs bl. a. frågan om statens järnvägars (SJ) rörelseresultat för innevarande budgetår. Fördragande statsrådet anför härom följande.

Såsom tidigare meddelats i regeringens prop. 1978/79: 99 om en ny trafikpolitik beräknas SJ inte kunna uppnå full kostnadstäckning i sin verksamhet under innevarande budgetår. Detta beror såsom närmare redovisas i denna proposition bl. a. på konjunkturutvecklingen. Hur stor bristen blir beror på hur kostnader och trafikefterfrågan utvecklas fram till budgetårets slut.

För att det inte skall uppstå underskott i resultaträkningen för statens järnvägar för budgetåret 1978/79 har regeringen för avsikt att medge att SJ får minska avskrivningarna med det belopp som kan behövas. Regeringen har för avsikt att uppdra åt SJ att, sedan bokslutet fastställts, anmäla till regeringen med vilket belopp avsättningarna till värdeminskningsskontot minskats.

Med minskade avskrivningar ökar det förräntningspliktiga kapitalet. För att kompensera SJ för detta har i prop. 1978/79: 99 angetts att det statskapital som SJ skall förränta i förekommande fall bör skrivas ned med det belopp med vilket avskrivningarna minskas för budgetåret 1978/79. Nedskrivningen bör ske per den 1 juli 1979 genom anlitan­de av fonden för oreglerade kapitalmedelsförluster. Regeringen kommer att besluta om nedskrivningen sedan SJ har anmält med vilket belopp man har minskat avskrivningarna.

Slutligen begärs i propositionen, såvitt nu är i fråga, att riksdagen be­myndigar regeringen att besluta om nedsättning av statens järnvägars

kapital i enlighet med föredragandens förslag. Utskottet tillstyrker för sin del att så sker.

Stockholm den 3 maj 1979

På trafikutskottets vägnar

SVEN MELLQVIST

Närvarande: Sven Mellqvist (s), Arne Persson (c), Essen Lindahl (s), Alfred Håkansson (c), Nils Hjorth (s), Rolf Sellgren (fp), Kurt Hugosson (s), Rune Torwald (c), Birger Rosqvist (s), Rolf Clarkson (m), Bertil Zachrisson (s), Erik Johansson i Hållsta (c), Olle Östrand (s), Wiggo Komstedt (m) och Georg Danell (m).

